

**АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ШАБАЦ
ОДСЕК СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ И МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ
ВАСПИТАЧЕ**

ПЛАН

**ПРИМЕНЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА
ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19
ТОКОМ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА НА РАДНОМ МЕСТУ У ВРЕМЕ
РЕДОВНЕ НАСТАВЕ И ПОСЛЕ ОДЛУКЕ О ОБУСТАВИ
ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ У ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА**

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ШАБАЦ
ОДСЕК СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ И МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ
ВАСПИТАЧЕ

У циљу заштите здравља запослених и студената овог Одсека од ширења заразе коронавирусом COVID 19, сходно Закону о безбедности и здрављу на раду, а у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести, као и релевантним одлукама Владе Републике Србије, лице за безбедност и здравље на раду, дана **20.03.2020.** год. даје:

ПЛАН

ПРИМЕНЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА
ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19
ТОКОМ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА НА РАДНОМ МЕСТУ У ВРЕМЕ
РЕДОВНЕ НАСТАВЕ И ПОСЛЕ ОДЛУКЕ О ОБУСТАВИ ИЗВОЂЕЊА
НАСТАВЕ У ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

План предвиђа обезбеђивање општих, посебних и ванредних мера, које се односе на хигијенску сигурност објеката и лица, у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести и мера Владе РС. План осигурава доследно спровођење Закона и Владиних уредаба.

1 ОПШТЕ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Како би се умањио ризик од инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати следеће опште превентивне мере и препоруке на нивоу целе организације рада Одсека:

- * Обезбедити да сви запослени уколико имају симптоме који указују на COVID-19 не долазе на посао, већ да се одмах повуку у самоизолацију.
- * Обавезно је да се ове особе у тим случајевима одмах јаве свом непосредном руководиоцу и изабраном лекару и епидемиологу у Институту за јавно здравље у Шапцу и даље поступају по њиховим инструкцијама.
- * Кијати и кашљати на правилан начин - на унутрашњу страну лакта или у папирну марамицу која се једнократно употребљава и одмах баца. Лица која у току рада почну да кашљу и/или кијају, одмах треба упутити кући.
- * Пре уласка у школски простор обавезна је дезинфекција обуће.
- * За све запослене треба обезбедити гел за дезинфекцију руку.
- * Запослени треба да избегавају блиске контакте, посебно са особама које имају симптоме прехладе и грипа, односно да праве минималну дистанцу од друге особе најмање 2 м.
- * Обавезно је често прање руку топлом водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након „риличног“ контакта.
- * У недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 70 % алкохола.
- * Избегавати додиривање уста, носа и очију, осим марамицом и чистим рукама.
- * Повремено се треба умивати чистим рукама и испирати уста топлом водом, чајем, 3% хидрогеном или средствима за оралну хигијену.
- * Редовно чистити и дезинфиковати радне површине, пре свега радне столове, тастатуре, мишеве, телефоне, канцеларијски прибор итд.
- * Често проветравати учионице, канцеларије и друге просторије.
- * Запослене саветовати да уносе довољно течности и витамина, да редовно узимају оброке и довољно спавају (одржавање имунитета).
- * Запослени треба да остану код куће за време обуставе наставног процеса и забране кретања у време полицијског сата; треба да поштују савете епидемиолога и лекара који свакодневно апелују на целокупно становништво да поштује мере превенције. Стриктно поштовање ових мера ће успорити ширење вируса.
- * Запослени који за време обуставе наставног процеса остају да раде на својим радним местима (административно особље, домар, спремачице) придржавају се свих горе наведених мера.

2 ПОСЕБНЕ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

* Запосленима на дневном нивоу обезбедити коришћење средстава за основну хигијену и заштиту (топлу воду и сапун, средства за дезинфекцију руку и радних површина, заштитне маске и рукавице);

* Обезбедити одговарајућа средства за дезинфекцију у свакој радној просторији.

* У санитарним чворовима, на зиду поред лавабоа поставити пластифицирано *Упутство за правилно прање руку*.

* За све запослене обезбедити средства и опрему за личну заштиту: заштитне маске (платнене и хируршке), заштитне рукавице.

* Средства за дезинфекцију која треба користити: алкохол 70%, асепсол 1%, средство за дезинфекцију на бази натријум хипохлорита 4,8 г на 100 г (састав: мање од 5% избељивача на бази хлора, сапун, парфем).

* На улазима у школу поставити дезинфекционе баријере за обућу, отираче натопљене натријум хипохлоритом.

* Све кваке у школи обложити газом натопљеном у дезинфекционо средство.

* По потреби, увести обавезу мерења телесне температуре, бесконтактним топломером. Мерење температуре се врши на улазима у школу од стране радника физичког обезбеђења/лица задужених за ове послове. Лица која врше бесконтактно мерење температуре, морају бити опремљена заштитним маскама, заштитним наочарима/визиром, заштитним рукавицама.

* Забрањује се наручивање и достава хране запосленима. Уместо тога даје се препорука запосленима да доносе готову храну у произвођачкој амбалажи, или суву храну припремљену код куће.

* У циљу превенције ширења вируса, запосленима, у складу са могућностима и природом посла, обезбедити рад од куће. Наставни процес ће се реализовати на принципима наставе на даљину, коришћењем могућности које даје интернет, студентима ће се слати наставни материјал, обављаће се консултације путем скајпа, вајбера и разменом имејлова. На тај начин ће се слати семинарски и други радови и сл.

* У циљу превенције ширења вируса, свести службена путовања на минимум, као и кретања, осим у изнимним ситуацијама (уз адекватну расподелу дезинфекционих средстава, маске и рукавица ради личне заштите од заразне болести).

* Запослени који део посла обављају на терену (благајник, домар - курир) треба да поштују мере личне заштите, посебно одржавање дистанце од других лица - најмање два метра.

* Код коришћења лифта, због лоше циркулације ваздуха, препоручује се ношење маске. На дугмићима лифта могу бити излучевине и вируси, па је најбоље користити рукавице и не додиривате лице после тога. Након изласка из лифта, треба бацити рукавице и опрати руке. Требало би смањити вожњу лифтом и користити степенице колико је то могуће, посебно до доњих спратова.

* Треба идентификовати ризичне категорије међу запосленима (старији од 65 година, запослене са хроничним обољењима, мајке дече до 12 година уколико други родитељ има радну обавезу) и у складу са препорукама запосленима омогућити рад од куће.

* Пратити информације и препоруке путем доступних, званичних извора информисања.

* У случају да се у просторијама школе задеси особа (запослени/студент /посетилац) са

симптомима налик прехлади или грипу, а не понаша се у складу са мерама опште превенције, треба да се са дозвољене дистанце упозори од стране запослених. Ако особа не послуша упозорење треба позвати обезбеђење/полицију.

* Уколико се у школским просторијама задеси особа (запослени/студент/посетилац) којој се стање налик прехлади или грипу нагло погорша, потребно ју је на безбедан начин изоловати и позвати хитну медицинску службу.

* У случају да дође до сумње да је запослени инфициран “коронавирусом” и буде упућен у “самоизолацију” (својевољно или по предлогу лекара), потребно је да обезбеди медицинску потврду (лекарско уверење) да је по овом основу одсуствовао. Напомена одговорности: *Апеловати на запослене да дату ситуацију не злоупотребљавају, с обзиром да се на тај начин систем под релативним притиском додатно оптерећује на штету заједнице.*

* Свести на минимум све активности екстерних добављача услуга (сервисери, одржавање, испитивања опрема и инсталација, ревизија и сл.), односно боравак и долазак екстерних лица у школски простор без преке потребе.

* Обуставити организовање лекарских прегледа запослених (преглед вида, рад ноћу и сл.), интерних и екстерних обука и тренинга где се сакупља више лица истовремено у директном контакту.

* Запослени који у току рада раде са другим лицима, долазе у контакт са другим лицима, морају увек користити заштитне рукавице, заштитне маске, уз стално одржавање минималне дистанце од 2m. Избегавати контакте са лицима која исказују симптоме инфекције (кашаљ, кијање и сл.).

* Уколико је потребно извршити оверу екстерних докумената (потписивање и сл.), то обављати тако да се увек одржава минимална дистанца између лица од два метра, не користити исте оловке. Обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске. У затвореној просторији не би требало да борави истовремено више од 4-5 особа.

* Уколико се док траје епидемија, по одлуци Министарства просвете, буду организовали испити, спровести их према препорукама Министарства - у више дана и у малим групама, уз коришћење средстава за личну заштиту и наставника и студената.

* Омогућити стално природно проветравање радног простора.

* У току рада не носити накит, сатове, наруквице и прстење, јер то повећава ризик од преноса инфекције и отежава правилно и безбедно прање руку.

* За време рада, руке прати што чешће, сапуном, минимум 20 секунди у складу са упутством за правилно прање руку.

* Редовно дезинфиковати кваке улазних врата.

* Лица задужена за одржавање хигијене простора активно укључити у спровођење безбедносно-хигијенских мера (повећати број радних сати и извршилаца).

* Лица која обављају ове послове морају бити опремљена заштитним рукавицама, маскама, радном одећом (мантил и сл.)

* Личну одећу држати одвојено од службене/заштитне одеће и опреме.

* Након дезинфекције просторија потребно их је добро проветрити.

* Мере санитације радних и помоћних просторија примењивати пре почетка рада, у току рада (препоручљиво на свака 2 ч) и на крају радне смене.

* У циљу подизања нивоа опште хигијене, службену одећу користити само један дан и на крају рада је одмах опрати под високом температуром и након тога просушити пеглањем.

* Уколико дође до несташице маски, код коришћења платнених маски, исте на крају рада је могуће опрати на највишој температури прања (95°C, нормалан процес) и након тога просушити је пеглањем са највишом температуром плоче (1500°C).

* Екстерна лица, док се налазе у школском простору, морају све време да носе заштитну опрему (маску и рукавице).

* За све случајеве који се појаве у току рада, а индикују на зараженост вирусом, одмах се јавити непосредном руководиоцу и поступати по општем упутству ***Реаговање у случају сумње да је запослени заражен вирусом COVID – 19.***

* Рад у школи организовати тако да запослени што мање долазе у контакт једни са другима.

Наставне и ненаставне активности школе захтевају сталну комуникацију запослених, тимски рад и групне сусрете са спољним сарадницима и, посебно, са студентима. Превенција ширења заразе у релаксираним условима треба да подржи ове активности, па се у датим околностима препоручују следеће мере:

* На улазним вратима поставити обавештења да је при уласку обавезна заштитна опрема - маска и рукавице за све (запослене, студенте и посетиоце).

* Појачати контролу уласка у школу.

* Приликом пословних сусрета избегавати руковање и срдечно поздрављање.

* Ограничити групне пословне састанке (до четири особе).

* За састанке користити веће просторије како би се између учесника омогућила физичка дистанца од бар 2 м.

* Пре почетка и након састанка потребно је дезинфиковати и проветрити просторију, дезинфиковати радне површине, кваке, коришћену апаратуру итд.).

* Ограничити време трајања састанака на 15 минута.

* Дати предност комуникацији путем телефона, интернета, конференцијских позива итд.

* Седнице Наставног већа држати у амфитеатру, поштујући прописану дистанцу и мере личне заштите, а ако је могуће електронским путем.

* Ограничити путовања у иностранство. Уколико су путовања неопходна, посебно водити рачуна о мерама опште превенције.

* Уколико запослени приватно путује ван земље, треба о томе да обавести послодавца.

Хигијенско-санитарне мере

* За време трајања епидемије морају се обезбедити услови да хигијена буде на завидно високом нивоу.

* Свест сваког појединца о томе сада мора бити на високом нивоу.

* Свака инфекција не значи опасност по живот, али се мора размишљати да за некога и најмања инфекција може бити кобна.

* Хигијенско-санитарним мерама утврђује се начин одржавања хигијене и објеката, радног простора, опреме и прибора, радних површина, радне одеће, као и личне хигијене запослених.

* Мере су обавезујуће за све запослене код послодавца.

* Мора се радити на подизању свести о значају интерне хигијене која обухвата организацију и контролу:

- стања и чистоће свих радних површина,
- хигијене санитарних просторија,
- хигијене амбалажних материјала и површина са којима запослени/друга лица долазе у контакт,
- чувања и употребе хемикалија.

Интерну хигијену спроводити према следећим упутствима:

* Радни дан треба започети са природним проветравањем радног простора, отварањем врата и прозора.

* Свакодневно, пре почетка рада запослени на одржавању чистоће мора пребрисати (дезинфиковати) радне површине са којима наставно и ненаставно особље и студенти долазе у контакт, као и опрему коју ће користити.

* За све запослене који раде у канцеларији, важно је да се свакодневно дезинфикују радни столови, телефони, тастатуре и миш, хефталице, бушилице, хемијске оловке.

* Свакодневно се чисте подови и санитарни чворови. Подови се перу водом и раствором натријум хипохлорита (у кућној хемији доместос, варикина...). Најмање једанпут дневно организује се и дезинфекција ових површина.

* Забрањено је гомилање отпада, посебно хране. Канте са комуналним отпадом се морају редовно празнити сваки дан.

* Тоалети се морају више пута у току дана чистити и дезинфиковати уз употребу средстава за дезинфекцију.

* У тоалетима треба да буду обезбеђени лавабои са хигијенски исправном топлом и хладном водом, као и средства за прање руку и папирни убриси за брисање.

* У сваку канту се морају поставити кесе.

* Кесе се не смеју препуњавати и морају се редовно мењати.

* Кесе које се бацају морају се везати и одложити у контејнер са комуналним отпадом

* Забрањено је коришћење заједничких пешкира.

* Користити папирне убрисе за брисање руку, искоришћење убрисе одмах одложити у канту.

* Смањити кување кафе и чаја на минимум.

* За време пандемије не користити заједничке чаше, шоље, есцајг. Одмах након употребе свако од запослених је у обавези да све што је користио одмах и опере и склони.

* За прање чаша, шоља и других посуда и опреме који се користе за припрему топлих и хладних напитака се користи чиста топла вода и детерџент.

* Препоручује се употреба воде за пиће из јавног водовода. Уколико се користи вода из апарата, неопходна је редовна дезинфекција свих славина, ручица и делова који се хватају или притискају при пуњењу чаша. Исто се односи на апарате за кафу или „вендинг“ машине. Све површине је неопходно редовно опрати (минимално једном на дан) и дезинфиковати све површине које се додирују при узимању напитака или хране.

* Пре употребе рачунара дезинфикује се тастатура, миш и подлога за миш 70% алкохолном.

* Након употребе рачунарске опреме поновитља се исти поступак.

* Мобилни телефон је медиј на ком се концентрише највећи број штетних

микроорганизама.

Треба га брисати са свих страна више пута у току дана 70% алкохолом.

* Фиксне телефоне треба дезинфиковати више пута у току дана истим поступком, а нарочито телефонску слушалицу.

* Приликом рада са папирном документацијом обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске.

* Поставити засебан радни сто/пулт/ за пријем документације (пријаве испита, молбе студената и сл.)

* Пријем документације вршити тако да лице које доноси документацију исту одложи на радни сто/пулт, а након тога преузети документацију водећи рачуна да се увек одржава минимална дистанца између 2 лица од 2 м.

* Водити рачуна да екстерна лица (студенти) не улазе без потребе у пословни простор, а ако је то потребно, дозволити улазак само на врата.

* Код потписивања докумената (индекс и сл.) захтевати од лица коме се даје потпис да одржава дистанцу од најмање 2 м.

* Водити рачуна да за столом/пултом буде увек највише једна особа у исто време

* Потписивање, као и држање документа се врши уз коришћење заштитних рукавица и заштитне маске.

* Запослени (наставник, референт) и посетиоци (студенти, поштари) не смеју користити исту оловку за потписивање докумената.

* Отварање пристиглих пакета/коверти вршити за столом намењеном за манипулацију документацијом.

* Коверат/амбалажу бацити у канту са осталим отпадом.

* Пристиглу документацију одлагати на одговарајуће место где није могућ приступ другим лицима, тако да се обезбеди да та документација “одстоји” без дирања што дужи период, како би се потенцијалне честице вируса елиминисале.

* Папирна документа одлагати у пластичне фолије, водећи рачуна да се спољни део фолије не контаминира, као ни регистратори за одлагање.

* Регистраторе и фолије по потреби дезинфиковати дезинфекционим средствима.

* Након манипулације документацијом, поготову екстерном документацијом, обавезно бацити коришћене рукавице.

* Редовно дезинфиковати сто који се користи за потписивање, као и оловке које се користе за потписивање.

Средства за заштиту

* **Заштитне рукавице** штите од директног контакта са прљавим и инфицираним површинама само ако се правилно користе.

* Ако њима додирујете контаминирани површине, а затим телефон, оловку, своје одело, лице, алат, онда оне не могу да спрече пренос инфекције.

* Када носите рукавице, перите руке у рукавицама.

* Рукавицама преносите инфекцију на све површине које додирујете.

* Отварајте врата ако је могуће без додиривања кваке (лактом), врата гурните телом, ногом, светло палите лактом, надлактицом.

* Свако смањење контакта даје шансу да се смањи пренос инфекције.

- * **Заштитне маске** морају да носе сви који остварују блиски контакт са другим особама.
- * Није свака респираторна инфекција изазвана коронавирусом, али свако слабљење имунитета за некога може бити кобно.
- * Заштитне маске штите од директног удисања инфективног агенса само ако се правилно користе.
- * Једна маска се може користити само док се не овлажи.
- * Маска која се скине више се не може враћати на лице и поново користити, осим платнене која се може опрати откувавањем.
- * Заштитна маска се не сме одлагати на радне површине, и цеп, остављати да виси око врата. Тако и сама постаје извор инфекције.

Мере заштите од преноса инфекције директним контактом

- * Забрањено је руковање, грљење и љубљење при сусретима.
- * Треба свести физички контакт са свима на минимум.
- * Не додирујте нос, очи, уста, лице пре него што добро оперете руке.
- * Не користите платнене марамнице за брисање носа.
- * Не остављајте употребљене папирне марамнице на сто и друге радне површине.
- * Обезбедите да у једној просторији борави што мање људи, а највише пет.
- * Све послове који се могу обављати од куће, организујте како би се смањила могућност преноса инфекције.
- * Увек када је потребно руковати чврстим предметима амбалажом, дезинфикујте их 70% алкохолом.

Правилно поступање са искоришћеним средствима за личну заштиту:

- * Употребљене маске и рукавице, као и искоришћене убрусе који се користе за дезинфекцију радних површина бацати у посебну кесу за ову врсту отпада, која се налази на одвојеном месту.
- * Употребљене визире / наочаре (уколико се користе) дезинфиковати на следећи начин:
 - испрскати све површине визира 70% алкохолом уз помоћ боце са распршивачем,
 - пребрисати папирним убрусом или оставити да се самостално осуши,
 - сваки запослени дезинфикује свој визир на почетку рада,
 - обавезно опрати руке на крају процеса дезинфекције.

РЕАГОВАЊЕ У СЛУЧАЈУ СУМЊЕ ДА ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ ЗАРАЖЕН COVID – 19

- * Уколико приметите било који симптом болести, потребно је да контактирате број телефона епидемиолога за ваш град (место у ком живите) или ковид амбуланту.
- * Консултовати лекара, телефонски или одласком у најближу ковид амбуланту.
- * Ограничити контакт са здравим особама („самоизолација“, док се не утврди узрок симптома).
- * Спречити ширење капљица респираторног тракта приликом кијања и кашљања (користити марамницу за једнократну употребу, односно кијање у надлактицу).

* Не долазити на посао уколико се код вас јаве типични симптоми као што су грозница, кашаљ или потешкоће са дисањем.

* О томе одмах обавестите: послодавца преко непосредног руководиоца, колеге, особу задужену за људске ресурсе, све људе са којима сте комуницирали, вашег лекара.

**Завод за јавно здравље Шабац: 064/860 -5211 - дежурни епидемиолог
Ковид амбуланта Дома здравља "Др Драга Љочић" Шабац, Пона Карана 2-4
тел. 015/363-505; 064/862-7283; 060/303-3738; 064/209-6192**

Списак установа и дежурних телефона за ближе информације у вези са COVID - 19

* **Контакт центар** – број телефона за све информације о COVID – 19: **19 819**

* За ближе информације у вези са симптомима COVID - 19 можете контактирати **064 8945 235** (број који је отворило Министарство здравља),

* Институт за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић–Батут" (ул. Др Суботића бр. 5, Београд; Тел: **011 2684 566**),

Списак Дежурних епидемиолога - контакт телефони:

▪ 064/89-45-235 - Министарство здравља

▪ 011/26-84-566 од 8 до 22 часова - Институт за јавно здравље Србије Батут

▪ **060/018-02-44** од 8 до 22 часова - Институт за јавно здравље Србије Батут

С обзиром на велику потребу грађана за информацијама у вези са новим коронавирусом COVID -19, отворено је још десет дежурних телефонских бројева:

▪ 064 88 11 908

▪ 064 88 11 909

▪ 064 88 11 910

▪ 064 88 11 911

▪ 064 88 11 912

▪ 064 88 11 913

▪ 064 88 11 914

▪ 064 88 11 915

▪ 064 88 11 916

▪ 064 88 11 917

и још десет дежурних телефонских линија које грађани могу добити позивањем броја **011/2684566**.

Лице за безбедност и здравље на раду

Вук Јовановић